

เพื่อกับฝัน

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺสฺโต

ถาม-ตอบ ปัญญากรรม วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๖
ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “อยากฟังชัด ๆ เรื่องมโนมยิทธิ”

กราบนมัสการหลวงพ่อ โปรดเมตตาศิษย์ผู้มืดบอด กระผมเองด้อยปัญญาไม่
อาจวิจิตรถาบมาว่าหลวงพ่อก่อนเคยผ่านไปศึกษาทางนั้นมาช่วงเริ่มต้น ประเด็นคือ
ท่านองค์หนึ่ง มีพระหลายองค์บอกว่าท่านเป็นพระที่มีบารมีสูง หลายท่านว่ากันว่า
ท่านเป็นพระอรหันต์ ซึ่งพระที่บอกว่าท่านเป็นพระอรหันต์ก็เช่นพระอีกองค์หนึ่งซึ่ง
หลวงตามหาบัวท่านก็บอกว่าเป็นเพชรน้ำหนึ่ง เกล้ากระผมจนด้วยปัญญา แล้วแต่
หลวงพ่อกับจะเมตตาพิจารณาตอบหรือไม่ก็ได้ ตามเห็นสมควร กราบขอบพระคุณอย่าง
สูง

ตอบ : เรื่องมโนมยิทธิ พูดถึงตามสัจจะความจริงเลย มโนมยิทธิมันก็มี มีอยู่ใน
พระไตรปิฎก มโนมยิทธิ แต่มโนมยิทธิ มโนคือใจ มโนมยิทธิคือฤทธิ์ทางใจ ถ้าฤทธิ์
ทางใจมันเกี่ยวกับการปฏิบัติใหม่ละ มันเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือไม่เกี่ยวกับการปฏิบัติ
ถ้ามันเกี่ยวกับการปฏิบัตินะ คนที่มีปัญญาเขาจะรู้ของเขา แต่ถ้าคนไม่มีปัญญา
อย่างเช่นพระองค์นี้มีบารมีมาก มีต่าง ๆ สิ่งนี้เวลาพระที่ปรารถนาเป็นโพธิสัตว์นะ มี
บารมีแล้วทำสิ่งใด โอ้โฮ! จะมีประชาชนนับถือศรัทธาเยอะมาก แล้วพูดสิ่งใดเป็นวาจา
ศักดิ์สิทธิ์ด้วย วาจาศักดิ์สิทธิ์เพราะอะไร เพราะท่านทำบารมีของท่านมามาก

พระโพธิสัตว์แต่ละองค์แตกต่างกัน เช่น เริ่มต้นตั้งแต่สร้างบารมี หรือสร้าง
บารมีมามากขึ้นมาบารมีจะใหญ่มาก พอบารมีใหญ่ขึ้นมาเขาจะรู้ของเขา เขามีฌาน
โลกีย์ของเขา เขาจะรู้สิ่งต่าง ๆ รู้อย่างนั้นมันก็มีความผิดพลาด มีความไม่จริงรวมอยู่
ด้วย เพราะยังมีกิเลสอยู่ คนมีกิเลสอยู่ จิตใจถ้ามันสะอาด จิตใจมีกำลังมันก็มองสิ่งนั้น

ได้ชัดเจน ถ้าจิตใจของเรางานพระรุ้งพระรัง สิ่งนั้นมันก็ไม่ชัดเจน นี่พูดถึงว่าผู้ที่สร้างบารมี ฉะนั้นถึงว่า ถ้าท่านมีบารมีมาก มีบารมีมากสิ่งนี้มันวัดกันไม่ได้ สิ่งนี้มันวัดกันถึง สัจจะความจริงไม่ได้ ถ้าวัดกันถึงสัจจะความจริง

มโนมยิทธิ มโนมยิทธิฤทธิ์ทางใจ ฤทธิ์ทางใจถ้ามีกำลัง ฤทธิ์ทางใจเปรียบเทียบ เปรียบเทียบฤทธิ์ทางใจของพระเทวทัต พระเทวทัตก็มีฤทธิ์ทางใจ ถ้าไม่มีฤทธิ์ทางใจ จะเหาะเหินเดินฟ้าได้หรือ จะแปลงตัวเองไปเป็นงูไปเป็นหัวของอชาติศัตรูได้หรือ

แล้วเวลามโนมยิทธิของพระโมคคัลลานะ พระโมคคัลลานะก็มีฤทธิ์ทางใจ เหมือนกัน แต่มีฤทธิ์ทางใจของพระโมคคัลลานะ เพราะพระโมคคัลลานะท่านได้ชำระ ล้างกิเลสของท่านไปหมดแล้ว ฤทธิ์อันนั้นก็เลยเป็นประโยชน์ เป็นประโยชน์เพราะ อะไร เพราะจิตใจของพระโมคคัลลานะท่านส่งเสริมทำเพื่อศาสนา แต่เทวทัตทำเพื่อ ตัวเอง เพราะอะไร เพราะอยากให้คนเชื่อถือศรัทธา อยากให้คนรู้จัก ก็ด้วยกิเลส มโนมยิทธิ เห็นไหม

แต่พอเวลาพระเทวทัตปรารถนาจะปลงพระชนม์มองค์สมเด็จพระสัมมาสัม พุทธเจ้า ฤทธิ์นี้หายหมดเลย พอฤทธิ์นี้หายหมดไปเพราะเสื่อมลาภ เทวทัตเสื่อมลาภ ให้ลูกศิษย์ของตัวเองไปขออาหารจากญาติพี่น้องมา แล้วฉันเป็นคนโภชนาคือฉันร่วม วง สมัยนั้นฉันร่วมวง ฉันร่วมวงก็ฉันเหมือนกับในสมัยชมพูทวีปเขากินอาหารกันอย่าง นั้น แล้วมีคนเขาไปเห็น ไปฟ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

พระเทวทัตเสื่อมลาภ ให้ลูกศิษย์ของตัวเองไปหาญาติพี่น้องเอาอาหารมากินกัน มากินกันเพราะอะไร เพราะเสื่อมลาภ เสื่อมไปหมดเลย พอปรารถนาจะปลงพระชนม์มองค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะทำสงฆ์ให้แตกแยก นี่ไง นี่ก็มีมโนมยิทธิเหมือนกัน เพราะ เขามีฤทธิ์ทางใจเหมือนกัน

มโนมยิทธินะ ในหลักความจริงนะ มโนมยิทธิเข้าฌานสมาบัติได้เข้มแข็งมาก ได้แก่กล้ามาก แล้วน้อมใจนี้ออกไปพิจารณาอริยสัจ ถ้าใจน้อมใจไปพิจารณาอริยสัจจะ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ นั้นถึงจะเป็นมรรค

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดกับสุภทัชเชโฆโฆ สุภทัชเชไปถาม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ บอกว่าเขามีปัญญามาก บอกว่าศาสนาไหนก็ดี แล้วในปัจจุบันนี้ลัทธิไหนก็ดี คำสอนใครก็ดี องค์ไหนก็สอนถูกต้องหมด ก็ไปถามครูบา อาจารย์ที่เป็นจริง

“ศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า **“เธออย่าถามให้มากไปเลย ศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล”**

แนวทางปฏิบัติไม่มีมรรค ถ้าแนวทางปฏิบัติถ้าไม่มีมรรค ผลมันไม่มี มโนมยิทธิเป็นฤทธิ์ทางใจ แต่เข้าอริยสัจใหม่ มโนมยิทธิมันก็เหมือนกับอภิญญา ๖ ใจ อภิญญาที่ ๖ รู้ว่ากิเลสสิ้นไป แล้วสิ้นอย่างไร

ถ้ามันไม่เข้าสู่มรรค ศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล ถ้าศาสนาไหน ไม่มีมรรค มรรคคืออะไรละ ปัญญาชอบ งานชอบ เพียรชอบ สติชอบ มรรค ๘ ถ้าศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล แต่มโนมยิทธิ อภิญญา ๖ มันเป็นฤทธิ์ทางใจๆ แต่ฤทธิ์ทางใจก็ต้องเข้าสู่มรรค เข้าสู่มรรค แล้วมรรคอยู่ที่ไหน

สิ่งที่เป็นจริงอยู่นี้ละ สิ่งที่ว่าจริงจริง ๆ ดูลิ หลวงปู่มั่นมี เพราะหลวงปู่เจ็ยะ ท่านถามหลวงปู่มั่นเอง เพราะหลวงปู่เจ็ยะเล่าให้เราฟังเอง บอกว่าอภิญญา ๖ มันแก้กิเลสได้ไหม หลวงปู่มั่นบอกไม่ได้ หลวงปู่เจ็ยะท่านสนิทมากนะ เพราะท่านอุปัฏฐากอยู่ เหมือนพ่อกับลูกเลย เพราะหลวงปู่เจ็ยะเล่าให้เราฟังเองเลย แล้วหลวงปู่เจ็ยะก็ถาม พอหลวงปู่มั่นท่านเทศน์บิ๊บ ท่านเอ็ดบิ๊บ หลวงปู่เจ็ยะก็นวดเส้นไปก่อน พอสักพักหนึ่งก็ถามอีก “แล้วถ้าอภิญญา ๖ แก้กิเลสไม่ได้ แล้วหลวงปู่มั่นทำทำไม”

ท่านบอกว่า “เอาไว้สอนคน เอาไว้เป็นเครื่องมือสอนคน เอาไว้เป็นเครื่องมือ”

คำว่า “เครื่องมือ” เพราะคนเขาอยากให้เราว่าเรารู้จักเขา เรา รู้ความรู้สึกนึกคิดของเขา ทุกคนก็อยากให้ทุกคนรู้ว่าเราคิดอะไร เห็นไหม ท่านเอาไว้เป็นเครื่องมือสั่งสอนคน สั่งสอนเข้าสู่ไหนละ สั่งสอนเข้าสู่ไหน สั่งสอนเข้าสู่มรรคไป

ทาน ศील ภาวนา เราเสียดสละกัน เราทำคุณงามความดี เข้าถึงเป็นความดีใหม่ เข้าสู่ความดี ความดีอย่างไรก็ดี ความดีพื้นฐานของสังคัมมนุษย์ใช้ใหม่ ความดีของพระอริยเจ้าใช้ใหม่ ความดีของพระโสดาบัน ความดีของพระสกิทาคามี ความดีของพระอนาคามี ความดีของพระอรหันต์แตกต่างกัน โสดาปัตติมรรค บุรุษ ๔ คู่ เป็นบุรุษ ๘ บุรุษ ๔ คู่ โสดาปัตติมรรค โสดาปัตติผล สกิทาคามีมรรค สกิทาคามีผล อนาคามีมรรค อนาคามีผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล นี่ไง มันก็แตกต่างกันแล้ว ความรู้ความเห็นมันจะแตกต่างกันมาก แล้วครูบาอาจารย์ของท่านเป็นความจริงขึ้นมา หลวงปู่มั่น หลวงปู่ตี๋ หลวงปู่ฝั้น หลวงปู่ชอบ มีหมด สิ่งที่ว่ามี

แล้วพระองค์นี้ที่บอกว่ามโนยิทธิเขามีฤทธิ์มีเดช เขามีบารมี เขาสอนอะไร เขาสอนอะไรละ เขาพูดถึงเรื่องมรรคใหม่ มันไม่พูดถึงเลย ไม่พูดถึง แล้วบอกว่าพระองค์หนึ่งที่เขาว่าเป็นพระอรหันต์ ก็ว่าท่านเป็นพระอรหันต์ แม้แต่หลวงตาที่ว่าท่านเป็นพระอรหันต์ หลวงตาว่าเพชรน้ำหนึ่ง ๆ

เพชรน้ำหนึ่งโดยความเป็นจริงก็มี แต่สุดท้ายแล้วเวลาหลวงตาท่านชราภาพ เพชรน้ำสอง เพชรน้ำสาม ท่านพูดบ่อย ๆ มันก็มี

ฉะนั้นบอกว่า อาจารย์องค์นี้หลวงตาท่านบอกเพชรน้ำหนึ่ง องค์นี้เราเชื่อ องค์ที่หลวงตาพูดถึงองค์นี้เราเชื่อ แต่ถ้าเราเชื่อขึ้นมา เพราะว่าความสะอาดบริสุทธิ์ของบุคคล ไม่มีบุคคลอื่นการันตีความสะอาดของบุคคลอื่นได้ ถ้าพระองค์ที่บอกว่าเขามีฤทธิ์มีเดช มโนยิทธิ ถ้าเขามีความจริงของเขา เขาก็ต้องเป็นปัจจัยตั้ง เป็นสันติภูมิโก รู้ตามความจริงของเขาว่าเขาสะอาดบริสุทธิ์ ถ้าเขาไม่สะอาดบริสุทธิ์ ใครจะพูดถึงว่าเขาสะอาดบริสุทธิ์ขนาดไหนมันก็สะอาดบริสุทธิ์ขึ้นมาไม่ได้ เพราะความสะอาดบริสุทธิ์ของบุคคลคนนั้นต้องเป็นผู้ทำของคนนั้นขึ้นมาเอง

แม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะพยากรณ์ใครว่าเป็นพระอรหันต์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้วาระจิต มันมีพระสมัยพุทธกาลไปหาพระพุทธเจ้า จะไปให้พระพุทธเจ้าพยากรณ์ว่าเป็นพระอรหันต์ พอไปถึง พระพุทธเจ้าให้พระไปดักไว้หน้าวัดเลย บอกไม่ต้องเข้ามา ให้ไปเที่ยวป่าช้าก่อน ให้เข้าป่าช้าไปเลย

พอเข้าป่าช้าไปเลย พอเห็นซากศพ พอจิตใจเขาหวั่นไหว เขารู้ของเขาเอง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้ด้วยอนาคตังสญาณเพราะบารมี พุทธวิสัยรู้หมด แล้วจริงไม่จริง แต่จริงไม่จริงนั้นอยู่ที่เขาใช้ไหม มันอยู่ที่เขาใช้ไหม ถ้าเขาเป็นจริงก็เป็นจริง นี่ก็เหมือนกัน ความสะอาดบริสุทธิ์ของบุคคล

ฉะนั้น เขาบอกว่า มันเป็นเรื่องที่ว่าเขาเป็นคนมีตบอด เขาเงงว่าองค์นั้นก็การันตองค์นี้ องค์นี้ก็การันตองค์นั้น

มันก็เรื่องของเขา มันเรื่องของเขา เราไม่มีความสามารถจะไปวัดได้ว่าเขาจริงหรือไม่จริง แต่ครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นจริงท่านรู้ ท่านรู้ หลวงตาท่านพูดบ่อย เวลาเมื่อก่อนนะ ในสังคมมีคนพูดอย่างนั้นพูดอย่างนี้ หลวงตาท่านบอกว่า ผู้รู้มีอยู่นะ ผู้รู้จริงมีอยู่ เวลาจะพูดเรื่องธรรมะกันให้อายผู้รู้จริงบ้าง

เพราะผู้รู้จริงเขารู้ว่าเราพูดเท็จหรือพูดจริงนะ เพราะผู้รู้จริงใช้ไหม ในสังคม คนรู้จริงมี ถ้าคนรู้จริงมี ไอ้คนที่พูดนั้นนะ ถ้าเขาไม่รู้จริงเขาต้องพูดความที่เขาไม่รู้จริงนั้นออกมา ธรรมะจะรู้ได้ต่อเมื่อแสดงธรรม ธรรมะจะรู้ได้เลยว่าคนคนนั้นมีธรรมหรือไม่มีธรรมขณะที่เขาแสดงธรรมออกมา แล้วถ้าเขาพูดออกมาโดยความไม่รู้จริงของเขา ไอ้คนที่รู้จริงมี

หลวงตาท่านเห็นย่ำบ่อยมาก ตอนเราอยู่กับท่าน สมัยอยู่กับท่าน ท่านจะบอกว่า ผู้รู้จริงมีนะ ผู้รู้จริงมี ให้อายคนที่รู้จริงด้วย จะพูดอะไรออกไปให้อายคนที่รู้จริง เพราะคนที่รู้จริงเขารู้ของเขา

นี่ก็เหมือนกัน ในเมื่อเขารู้จริงของเขา มันต้องมีใครไปการันตีเขาละ มันไม่ต้องมีใครไปการันตีเขาหรอก

ที่นี้บอกว่า แม้แต่พระองค์นี้ไปชมพระอีกองค์หนึ่งว่าเขาเป็นพระอรหันต์
แม้แต่หลวงตาท่านก็ว่าพระองค์นี้เป็นเพชรน้ำหนึ่ง

ฉะนั้น สิ่งใช้เวลาหลวงตาท่านชื่นชมใครมันก็เป็นส่วนหนึ่ง แต่เวลาปัญหา
สังคมมันก็มีเหมือนกันนะ เวลาสังคมขึ้นมา จะพูดสิ่งใดไปมันกระทบกัน หลวงตา
ท่านจะพูดบ่อยมาก ท่านจะพูดแต่เรื่องดี เรื่องไม่ดีท่านเก็บไว้ภายใน เรื่องสิ่งอะไรที่
กระทบกระทบกันในสังคมท่านจะเก็บไว้ภายในของท่าน ท่านบอกว่าเวลาลูกศิษย์ไป
ถามปัญหาท่าน ท่านตอบปากเลย ปากสกปรก ปากสกปรกหมายถึงพูดแล้วมัน
สะเทือนกระทบกัน มันพูดแล้วมันมีคนได้และคนเสีย ฉะนั้น สิ่งนี้เวลาจะพูดท่านจะ
บอกว่าจะพูดกันเป็นส่วนบุคคล ถ้าหลังไมค์ถ้าพูดกับท่าน ท่านจะชี้หมดเลยว่าอะไร
เป็นอะไร แต่เวลาท่านพูดออกมาเป็นสังคมท่านบอกว่า “เดี๋ยวตอบปากเลย ปาก
สกปรก ปากเหม็น กลับไปต้องไปล้างปาก” เพราะมันสะเทือนกันไง มันสะเทือนคน
อื่น มันมีได้มีเสีย

ฉะนั้น พอมีได้มีเสีย ใครๆ เขาก็อยากจะให้ว่าเพชรน้ำหนึ่งๆ ก็ไปทำอย่าง
นั้นให้ท่านพูดออกมา แล้วก็เอาสิ่งนั้นไปเป็นผลประโยชน์ของตัว ไปการันตีว่าหลวง
ตาท่านยังชมเราๆ เลย

เราถึงพูดไง หลวงตาท่านก็ชมไอ้ปู้ม ไอ้ปู้ย สมัยเราอยู่กับท่าน ไอ้ปู้ยมันหมา
ฉลาดนะ ไอ้ปู้ม ไอ้ปู้ย ไอ้โฮ! ท่านก็ชม เวลาท่านชมอย่างนั้น เวลาท่านพูด เขาบอกว่า
หลวงตาไปหาใคร พระองค์นั้นเป็นพระดีหมดเลย

หลวงตาไปเลี้ยงปลาที่วัดไร่ขิง หลวงตาไปเลี้ยงปลาที่อภัยทานเยอะเยอะ
หลวงตาไปเลี้ยงช้าง ท่านซื้ออาหารไปเลี้ยงช้างเต็มเลย แล้วช้างไม่เป็นพระอรหันต์
หรือ

ความสะอาดบริสุทธิ์มันเป็นของส่วนบุคคล ถ้าใครทำไว้สะอาดบริสุทธิ์แค่ไหน
คนคนนั้นเขาอยู่ในหลักในเกณฑ์ เช่น หลวงปู่มั่น หลวงปู่ตื้อ หลวงปู่ตื้อ เพราะหลวงปู่
มั่นท่านใช้หลวงปู่ตื้อเป็นผู้ที่ไปตรวจสอบสิ่งที่ท่านรู้ท่านเห็นนะ หลวงปู่ตื้อท่านมี
ความจริงของท่านเต็มหัวใจเลย แต่ด้วยอำนาจวาสนาบารมีของท่าน หลวงปู่ตื้อเวลา

เทศน์ หลวงตาท่านบอกว่าหลวงปู่คือเทศน์ธรรมะสะอาดบริสุทธิ์ ธรรมะแท้ๆ เลย แต่โลกฟังไม่ได้ โลกฟังเทศน์หลวงปู่ต่อกันไม่ได้ เวลาหลวงปู่ตื้อท่านเทศน์ธรรมแท้ๆ นะ โลกนี้ โอ๊ย! รับไม่ได้เลย นั่นแหละของจริงเป็นอย่างนั้นแหละ

แต่เวลาเป็นการตลาด โอ้โฮ! นุ่มนวลอ่อนหวาน องค์กรนั้นการันตีองค์กรนี้ องค์กรนี้การันตีองค์กรนั้น แล้วได้ประโยชน์อะไร

“ศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล”

มโนเมยิทธิ ฤทธิ์ทางจิต ฤทธิ์ทางใจ แต่ฤทธิ์ทางใจมีกิเลสหรือไม่มีกิเลส พอฤทธิ์ทางใจแล้ว ฤทธิ์คือสมาธิ ฌานสมาบัติ ฌานสมาบัติแล้วเราจะกลับเข้าไปสู่มรรคอย่างไร เวลาคนที่มโนมยิทธิมีเดชขึ้นมาในใจนะ มันเป็นผู้วิเศษ พอผู้วิเศษ สำคัญตน พอสำคัญตนนี้ส่งออกหมด

แต่ถ้าคนที่มโนมยิทธิมีปัญญานะ เวลาส่งออกนะ ครูบาอาจารย์ท่านตบเลย หลวงตาท่านพูดบ่อย เวลาเมื่อใคร ลูกศิษย์ มือของใครจะไปหยิบของสิ่งใดไม่ถูก ท่านจะตบมือไว้เลย “ไม่ใช่ ไม่ใช่” ตีมือไว้เลย ตีมือ ท่านใช้คำว่า “ตีมือ” ตีมือคือว่าเสวยอารมณ์ ตีมือคือจิตมันยึด ตีมือคือใจมันส่งออก ใจไปหยิบสิ่งใดท่านจะตีเลย ตีเลย แต่พวกเราไม่รู้ เพราะจับแล้วมันดี จับแล้วมันมีความสุข จับแล้ว โอ้โฮ! ผู้วิเศษคือสำคัญตน สำคัญตนคือให้เขายอมรับใจ ให้เขาอยากรู้อยากเห็นว่าเรามีฤทธิ์มีเดชไง แล้วมันเป็นสิ่งใดขึ้นมา นี่ฤทธิ์ทางใจ แล้วมรรคละ มรรคอยู่ไหน

มรรคนะ ถ้ามรรคขึ้นมามันต้องสงบเข้าสู่ตัวมัน พอสงบ มันเสวย ที่มันฤทธิ์ทางใจที่มันออกไปรู้นั้นนะ ถ้ามันจะออกไปรู้ นั่นละขั้นนี้ ความรู้สึกนึกคิดนี่ขั้นนี้ ถ้าจับได้ มัน! อริยสัจเกิด อริยสัจเกิดเพราะจิตสงบแล้วเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม ตามความเป็นจริง เห็นตามความเป็นจริงแล้วพิจารณาแยกแยะขึ้นไป นั่นเป็นมรรค ถ้าเป็นมรรคขึ้นมามันแยกแยะไป แยกแยะ เห็นไหม สักกายทิฐิรู้ความเห็นผิดในกายนี้ กายไม่ใช่เรา เราไม่ใช่กาย ขั้น ๕ ไม่ใช่เรา เราไม่ใช่ขั้น ๕ ขั้น ๕ ไม่ใช่ทุกข์ ทุกข์ ไม่ใช่ขั้น ๕

แล้วปากเปียกปากแฉะว่าไม่ใช่ ๆ ปฏิเสธกันนะ “เกิดมาต้องตาย ๆ” เกิดมาต้องตายแล้วจิตใจทำไมหวนไหวล่ะ เกิดมาต้องตายทำไมไปตะครุบสิ่งที่ไม่ใช่หรือริยส์ล่ะ ทำไมไปตะครุบสิ่งที่ไม่เป็นความจริงล่ะ

แต่เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านทำเสร็จของท่านแล้ว อย่างเช่นหลวงปู่ตื้อ หลวงปู่ตื้อนะ ครูบาอาจารย์นะ เวลาไปอยู่กับหลวงปู่มัน หลวงปู่มันจะพูดเลยบอกว่า “ให้ท่านคอยจับขโมยให้ผมทีนะ ถ้าเวลาผมเทศน์ผมไม่ถนัด เพราะผมเทศน์อยู่ ให้คอยจับขโมยทีนะ” ทีนี้พอเวลาท่านเทศน์ พระคิดอะไร นั่นขโมยออกแล้ว ขโมยมันลักของแล้ว มันส่งออกแล้ว พระองค์นั้นก็ อะแฮ่ม! ไอ้คนคิดสะดุ้งเลย

“ท่านช่วยจับขโมยให้ผมทีนะ” นี่ไง เวลาหลวงปู่มัน ผู้รู้กับผู้รูใจ ผู้รู้มี ผู้รู้จริงมีนะ แต่มีมันสังคมไทยใจ สังคมพุทธเรา พวกเรา การปฏิบัติเราอ่อนด้อย แล้วเราก็มองเห็นพวกที่เขาส่งออก พวกที่เขาทำมานสมาบัติว่าสิ่งนั้นมีอำนาจวาสนา แล้วเราก็มองกันไปไง มันเป็นธรรมชาติของมนุษย์นะ ศาสนาแรกของมนุษย์คือศาสนาถือผี ถือผีถือสาว พอดีถือผีถือสาวมันมีความกลัวของมัน พอใครมาทำอะไรให้เห็นมันตื่นเต้นไปกับเขา ถ้าเราเป็นชาวพุทธแท้ นั่นละตัวร้ายเลยล่ะ นั่นโรคภัยไข้เจ็บเลย จิตมันจะส่งออกไปเสียหายเลย แล้วครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นจริงนะ ท่านตบเข้ามาเลย

แล้วพอครูบาอาจารย์เป็นจริงแล้วบอกว่า “โอ้ย! ครูบาอาจารย์องค์นี้ท่านไม่มีวาสนาเลย ครูบาอาจารย์องค์นี้ท่านใช้ไม่ได้เลย” แต่นั่นละความจริง ความจริงหมายถึงว่า วินิจฉัยโรคได้ตามความเป็นจริง แล้วแก้ไขได้ตามความเป็นจริง แล้วเวลาผู้ที่ปฏิบัติตามความเป็นจริงอย่างนั้น แล้วพอชำระล้างกิเลสได้มันจะซึ่งใจมาก มันจะซาบซึ่งครูบาอาจารย์ที่สอนจริงมาก แล้วจะกลับไปตำหนิเลย ตำหนิครูบาอาจารย์ที่พาเหลวไหล

เวลาเราอยู่กับครูบาอาจารย์ที่พาเหลวไหล เราไม่รู้หรือกว่า การพาให้เหลวไหลนั้นถูกหรือผิด แต่ถ้าเมื่อใดเราไปเจอครูบาอาจารย์ที่ทำ

ตามความเป็นจริง แล้วครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงท่านสอนเราให้เราเข้าสู่
สัจจะความจริงนะ เราจะเห็นทันทีว่าที่เราเคยเหลวไหลมานานไม่ใช่ มัน
เหลวไหลนะ มันเสียหาย นี่ไง มันเสียหาย เพราะว่ามีมโนมยิตถิมันฤทธิ์
ทางใจ มันไม่ใช่มรรค มันไม่ใช่มรรค

แล้วถ้ามีฤทธิ์ทางใจ ฤทธิ์ แล้วที่เขามีฤทธิ์มีเดชกัน โอ๊ย! ทำเรื่องฤทธิ์เรื่อง
เดชกันไป มันไม่มีใครอยู่คำโลกหรือก ไม่มีใครอยู่เหนือโลก องค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้าไม่ต้องการคิดอย่างนี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาพูดถึง ให้
ย้อนกลับมา ในปาฏิโมกข์เยอะแยะไป สามเณรที่เห็นผิด พระที่เห็นผิด องค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์สั่งสอน พยายามดึงให้ความเห็นกลับมาถูกต้องถึง ๓ วัน
เขาไม่ยอมฟัง ไม่ยอมฟังบ๊ีบ พระพุทธเจ้าเทศน์ในปาจิตตีย์ไง ห้ามภิกษุคุยด้วย ห้าม
ภิกษุรับรู้ด้วย คือแยกเขาออกไปเลย ลงพรหมทัณฑ์เลย

ในสมัยพุทธกาลมี พระในปาฏิโมกข์มี มีความเห็นว่านิพพานคงที่ นิพพานไม่มี
อยู่จริง มันมีหลายองค์คิดอย่างนั้น พอคิดอย่างนั้นบ๊ีบ เพราะเขารู้ของเขาอย่างนั้น
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรับอาบัติเลย ถ้าใครไปคุยด้วยปรับอาบัติๆ มันมีอยู่
ในปาฏิโมกข์ มีเลย ฉะนั้น สมัยพุทธกาล แม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ก็มี
คนที่มีความคิดแตกแถวอย่างนี้

แล้วในปัจจุบันถ้ามีความคิดแตกแถวออกไป ที่นี้ความคิดแตกแถวเราก็อ้าง
“มโนมยิตถิมีอยู่ในพระไตรปิฎก ธรรมกายๆ อยู่ในพระไตรปิฎก”

อันนั้นเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมท่านขยายความ
ขยายความไป ท่านจะพูดถึงให้เราเข้าใจได้ แต่ไอ้คนไปเอาคำพูดคำเดียว แต่ไม่เข้าสู่
มรรค มันจะมีมรรคได้อย่างไร มรรคก็มรรค ๘ “สุกัททะ เธออย่าถามให้มากไปเลย
ศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล” แล้วอย่างนี้มันเป็นมรรคใหม่

เราเอาความเป็นมรรคๆ พระพุทธศาสนาสอนที่นี้ เอาความจริงตรงนี้ ถ้าตรงนี้
มันจะเป็นความจริงขึ้นมา ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา

มันเป็นฉนวนโลกีย์ มันเป็นเรื่องโลก อย่างอภิญาญา ๖ รู้ว่าสิ้นกิเลส ถ้า อภิญาญา ๖ สำหรับหลวงปู่ตื้อ หลวงปู่มีนี่มี เราเชื่อ แต่ถ้าเราไปบอกว่ามันจะมีอภิญาญา ๖ จะมาฆ่ากิเลส มีรู้วาระต่างๆ แล้วจะไปรู้ว่ากิเลสสิ้นไป...แล้วรู้อย่างไรละ คนรู้ถึงความผิดของตัวเองใหม่

แต่ถ้าคนนี่นะ พยายามพิจารณาเปรียบเทียบเอาจากเรื่องอริยสัจ เรื่องสัจจะ ความจริง มันจะเห็นความผิดพลาดของเรา เห็นความผิดพลาดของจิตว่าจิตนี่มันไปยึด มันถือมันอย่างไร เวลามรรคมันเข้าไปชำระสะสางเข้าไปมันจะรู้ของมันเลยว่าอะไรถูก อะไรผิด นั่นนะมรรคสามัคคี เวลามรรคมันรวมตัว โอ้ย! มันมหัศจรรย์มาก ถ้า มหัศจรรย์

นั่นนะถ้าพูดถึงว่าอภิญาญา ๖ อภิญาญา ๖ ต่อเมื่อสำเร็จแล้ว อภิญาญารู้ว่าสิ้น กิเลส อภิญาญา ๖ มี แล้วผู้ที่เป็นจริงก็มี แต่ถ้าเรากิเลสยังเต็มหัวอยู่เลย แล้วก็บอกว่า จะเอาทางนี้ เหมือนเกิดมา เราเกิดมา เราก็มีเป้าหมายตั้งไว้ว่าจะเป็นอย่างนี้ แล้วเรา ทำสมความปรารถนาใหม่ นี่ก็เหมือนกัน เวลาผู้ปฏิบัติทุกคนอยาก อยากจะมีอภิญาญา ๖ ทั้งนั้นนะ แล้วพยายามจะทำตัวให้ได้อภิญาญา ๖ แล้วมันก็สร้างภาพนะสิ สร้าง อภิญาญา ๖ ขึ้นมา แล้วมันเป็นอภิญาญา ๖ จริงไหมละ

หลวงปู่มี หลวงปู่ตื้อ หลวงปู่ฝั้น หลวงปู่ชอบ ท่านทำของท่านจริง แล้วท่าน ได้ของท่านจริง แล้วคนที่ทำได้จริงเขาจะใช้สิ่งที่คุณสมบัติของท่านต่อเมื่อทำ ประโยชน์จะมาข่มขี้กิเลส กิเลสของพระ กิเลสของคนที่จะหนดตนว่าตัวเองรู้ ท่านจะใช้ ตรงนั้น ท่านไม่เอามาใช้พรา้เพื่อ ท่านไม่เอามาใช้เพื่อการตลาด ท่านไม่เอามาใช้เพื่อ ผลประโยชน์หรอก ใอันนั้นมันกิเลสทั้งนั้นนะ

แต่หลวงปู่ตื้อเวลาท่านใช้ท่านใช้ข่มขี้กิเลสของคนที่ไม่อหังการ ต่อหน้าท่านนะ ทุกคนไปเห็นก็เห็นว่า “โอ้ย! พระองค์นี้ไม่สำรวม พระองค์นี้” ไปเถอะ เจอทั้งนั้นนะ นั่นแหละของแท้ เวลาผู้ที่เขาจริง เขาเอาอย่างนี้ไว้ข่มขี้กิเลสคน เพราะท่านมีจริง ท่านมีของท่านจริง ท่านใช้ประโยชน์ของท่านจริง เพื่อประโยชน์กับพระพุทธศาสนา เพื่อ

ประโยชน์กับสังฆธรรม เพื่อให้เข้าสู่สังฆธรรม ไม่ใช่เอามาเป็น การตลาด นี่พูดถึงว่านี่ความเห็นเราไง

เรื่องนี้มันเป็นเรื่องความเห็นของสังคัมสงฆ์ แล้วถ้ามันพูดไปมันสะท้อนกัน แต่เนี่ยเวลาบอกว่าชัดๆ ชัดๆ ถ้าชัดๆ ก็ชัดๆ ที่นี้ชัดๆ นี่ความเห็นของเรา ฉะนั้นความเห็นของเรามันเห็นเรื่องมโนมยิทธิ เรื่องธรรมกาย เรื่องอะไร เพราะทุกคนอ้างว่ามันมีอยู่ในพระไตรปิฎก เราก็อ่านมา พระไตรปิฎกมันก็มีจริงๆ แต่มีต่อเมื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านอธิบายธรรมะ

ท่านอธิบายธรรมะว่า ถ้าเป็นพระอรหันต์แล้ว แม้แต่จิตมันก็เป็นธรรม ธรรมธาตุ มันก็ทำให้ร่างกายนี้เป็นธรรมไปด้วย มันก็เป็นผลของการปฏิบัติที่ได้มรรคได้ผลมาแล้ว แล้วสิ่งที่มันมีอยู่ อย่างเช่นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ในเมื่อท่านเป็นพระอรหันต์แล้ว ร่างกายของท่านอยู่กับตัวของท่าน ท่านบอกว่ากายนี้มันก็เลยกลายเป็นธรรมไปด้วย นี่เวลาท่านอธิบายธรรม ท่านอธิบายธรรม

มโนมยิทธิก็เหมือนกัน มโนมยิทธิ ฤทธิ์ทางใจ ถ้าใจของใครที่มีฤทธิ์มีเดชขนาดไหน ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่รู้เท่าอย่างนั้น แล้วไอ้คนที่มีฤทธิ์มีเดชมันก็เก่งกว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสิ อ้าว! เวลาปฏิบัติไป ลูกศิษย์ หลวงปู่มัน ใครจะเก่งกว่าหลวงปู่มัน เอ็งทำอะไรมาเถอะ หลวงปู่มันทำมาหมดแล้ว จะไปเที่ยวป่าไหนก็ไปเถอะ เราเคยไปมาแล้ว

ป่าไหนท่านสั่งให้ไป เพราะหลวงปู่มันท่านเที่ยวรอบประเทศไทย ท่านเข้าไปในพม่า ท่านเข้าไปในลาว เข้าไปในเขมร ท่านไปหมดละ ท่านย่ามาหมด ในป่าเขาบริเวณนั้นท่านย่ามาหมดแล้ว ไปเถอะ ไปดมขี้เรา ไปดมขี้หลวงปู่มันไง เพราะหลวงปู่มันท่านไปขี้เอาไว้ ไปไหนท่านก็ไปขี้เอาไว้ ไอ้เราก็ไปดมขี้ ไปดมขี้หลวงปู่มัน แล้วไม่ได้กลิ่นขี้หลวงปู่มันด้วยนะ ไปเอาฤทธิ์เอาเดช เอากิเลสมาครอบงำ ขนาดเดินตามรอย

ท่านยังไม่ได้กลิ่นชี่ของท่านเลย ถ้าเดินตามรอยท่านมันต้องได้กลิ่นชี่ของท่านมาด้วยว่าท่านไปชี่ไว้ที่ไหน แล้วตามไปดมกลิ่นชี่

เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นจริง ท่านเป็นจริง ท่านทำเพื่อประโยชน์ ท่านมีจริง ท่านมีประโยชน์ แล้วเห็นโทษมันด้วย ถ้าใครไปมีก่อน ถ้าใครไปติดก่อน เสียหายเสียหายกับการที่ตัวเองจะได้มรรคได้ผล ไปติด ไปติดไปยึดว่าสิ่งนี้เป็นความสำคัญ สิ่งนี้เป็นความดี แล้วมันก็เลยไม่เข้าสู่มรรค ศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล การปฏิบัติไม่เข้าสู่มรรค ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ จะไม่ได้ผล

ถ้าไม่ได้ผล มีฤทธิ์ มีฌาน เต็มก็เสื่อม เสื่อมแน่นอน เทวทัตมีฤทธิ์ มีฌาน คิดจะปลงพระชนม์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เทวทัตก็มีฤทธิ์ แล้วคิดจะปลงชีวิตองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วย ฉะนั้น สิ่งนี้มันเป็นเรื่องฤทธิ์ทางใจ มันไม่เกี่ยวกับอริยสัจ ไม่เกี่ยวกับมรรค จบ

ถาม : เรื่อง “ผลกระทบของความไม่รู้”

กราบนมัสการหลวงพ่อกับ กระทบมีเรื่องเรียนถามอีกเล็กน้อย เนื่องจากผมทำงานวันละ ๑๖ ชั่วโมงเกือบทุกวัน ทำให้ผมต้องรีบนอนเพื่อพักผ่อนร่างกาย โดยปกติก่อนนอนผมจะกำหนดดูลมหายใจไปเรื่อยๆ จนจิตตกภวังค์และหลับไป ซึ่งทุกวันนี้ก็ยังใช้อยู่ เพราะมันช่วยให้หลับเร็ว เพียงไม่กี่นาทีก็หลับแล้ว แต่ผมมีความกังวลใจ กราบเรียนถามหลวงพ่อดังนี้

๑. การทำให้จิตตกภวังค์และหลับไปอย่างนี้เรื่อยๆ จะมีผลต่อการปฏิบัติหรือไม่ครับ ขออนุญาตให้หลวงพ่อตอบแบบตรงๆ ชัดๆ ตรงๆ ชัดๆ ไปเลยนะครับ เพราะถามคำถามมาหลายทีแล้ว ตอนนี้ความรู้ที่อ่านมาตั้งหลายกระบวน ความภูมิใจเป็นหนักเป็นหนา ตอนนี้ผมแทบไม่มีเหลือแล้วครับ จะเหลือแต่พุทโธๆ ชัดๆ ของหลวงพ่อนี้แหละครับ

ตอบ : สิ่งทีเวลาอย่างนี้ ฝัน ความฝันก็คือความฝัน สิ่งที่ว่าเพื่อฝันกันไปก็เพื่อฝันกันไป อย่างเช่นฟังให้ชัดๆ มโนมยิทธิ ไอนี้เพื่อเจอ ความเพื่อฝันไป เวลาเพื่อเจอ เพื่อเจอ

กันไปนะ เพื่อเจ้าว่าเป็นอย่างนั้น เพื่อเจ้าว่าเป็นอย่างนี้ ก็เลสมันครอบงำนี่เพื่อ เพื่อยังไม่ตื่นเลย มโนมยิทธิ นี่ก็ความฝัน

ความฝัน ถ้าความฝัน ทำงานมาวันละ ๑๖ ชั่วโมง เวลานอน นอนพักผ่อน ร่างกาย โดยปกติก่อนจะนอน ตูลมหายใจไปจนจิตตกภวังค์แล้ววูบหลับไป ทุกวันนี้วูบหลับไป

เพราะคำถามที่แล้วเชื่อว่าเวลามันวูบหลับไปแล้วมันเป็นความฝัน แล้วก็ฝันว่าตัวเองเห็นกาย ตัวเองเห็นต่าง ๆ นั้นเป็นความฝัน ให้อ้อเพื่อหะ มีสติอยู่ มโนมยิทธิก็เพ้อกันไป เพื่อเจ้า เวลาอย่างนี้ก็มาฝัน พอฝัน ฝันมันไม่ใช่การปฏิบัติ ฝันมันไม่ใช่การปฏิบัติ สติ ถ้ามีสติอยู่ มันหลับได้อย่างไร

เวลาจะบอกว่า เวลาทำงานมา ๑๖ ชั่วโมง แล้วกลับบ้านก็ต้องรีบพักผ่อน เพื่อจะหลับนอน แล้วถ้ากำหนดพุทโธให้มันตกภวังค์แล้วหลับไปเลย แต่ไม่ก็เฝ้าที่ก็หลับเลย

สิ่งนี้ดี พุทโธ ดุสิ เวลาคนเครียด คนนอนไม่หลับ เขาไปหาหมอหะ หมอต้องให้ยา ให้นอนหลับหะ สิ่งนั้นเพราะอะไร เพราะปกติมันนอนไม่หลับ คนไม่นอนหลับ ไม่พักผ่อน ร่างกายทนได้อย่างไร ร่างกายของคนก็ต้องนอนหลับพักผ่อนเป็นธรรมดา

ฉะนั้น เวลาทำงาน ๑๖ ชั่วโมง ทำงานมาก็เหนื่อยล้ามาพอแรงแล้วละ ฉะนั้น ถ้าจะมาหลับนอน ถ้ากำหนดพุทโธแล้วหลับไป อันนี้เป็นประโยชน์ เป็นประโยชน์ว่า ให้นอนหลับพักผ่อน มันเป็นประโยชน์กับการดำรงชีวิตใจ เป็นประโยชน์กับเรา รักษาร่างกายนี้ไว้ ก็เหมือนรักษาร่างกายนี้ไว้ให้แข็งแรง สุขภาพกาย ถ้าสุขภาพกายดี ทำงานมันก็ประสบความสำเร็จใช้ใหม่ แล้วพอสุขภาพกายดี สุขภาพจิตก็ดี ถ้าคนนอนหลับ คนแซมขึ้นขึ้นมา ทำงานมันก็ปลอดภัย ใอันนี้มันเป็นคุณสมบัติ นี่ก็เป็นบุญแล้ว กำหนดพุทโธๆ ให้อตกภวังค์ไปแล้วหลับไปมันเป็นบุญ เป็นบุญกับการนอนหลับพักผ่อน มันเป็นเรื่องปกติของโลก แต่ถ้าเรื่องการปฏิบัติ ผิด

อ้าว! สัมมาสมาธิ แล้วหลับไปมันมีสมาธิอะไร ก็คนหลับไปมันก็หลับไป มันก็ฝันไปแล้วความฝันมันจะเป็นความจริง เวลาปฏิบัติ มีคำถามมาเยอะมากเลยบอกว่า ถ้าเขาฝัน เขาฝันเห็นกายเลยนะ กำลังฝันเห็น กำลังพิจารณากายเลยนะ...ก็มันความฝัน ฝันว่าเป็นพระอรหันต์ก็ได้ ฝันว่าเป็นพระอรหันต์ ๕ ครั้ง คืนนี้หลับไปฝันเป็นพระอรหันต์ ๕ ครั้ง ตื่นมาเป็นพระอรหันต์ ๕ องค์ ไม่มี

ความฝันมันเป็นกลางบอกเหตุ สัมผัสที่ ๖ มันเป็นไปได้ บอกว่ามันจะไม่ฝันเลย มันก็เป็นไปไม่ได้ ถ้าคนฝันมันก็ฝันของมันอยู่อย่างนั้นนะ แต่ฝันแล้วก็คือฝันเพราะเรามีสติ เรารู้ยู่ที่เราฝัน ถ้าเรารู้ว่าเราฝัน อิม! ฝันเรื่องที่ดีๆ ฝันร้ายกลายเป็นดี ฝันร้าย ฝันต่างๆ ฝันแล้วหัวใจพองเลย ตื่นขึ้นมาเหนื่อยมาก หอบมาก บางคนฝันนะ มาหาที่นี่ไม่กล้านอน นอนแล้วเห็นทุกที จนไม่กล้านอน จนร่างกายอ่อนเพลียหมด เห็นไหม คนเราฝันร้ายก็มี ฝันดีก็มี

ความฝันมันเป็นจิตนิสัย อย่างเช่นในปัจจุบันนี้เวลาเราเป็นไข้ เราเป็นหวัด เป็นไข้ เราไอไหม เราก็ต้องไอ การไอผิดไหม อ้าว! ก็มันเป็นหวัดก็ต้องไอ จิตใจของคนถ้ามันจะฝันมันก็คือมันฝัน ถ้าจิตนิสัยของคนมันฝันนะ ถ้าฝัน เวลาเราไอ เรารักษาหวัดหายแล้วมันก็หายไอไข้ไหม นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามันฝันนะ เราตั้งสติของเราไว้ เราทำของเราไว้ เรารู้ว่าฝันมันดึงให้เราเหนื่อยมาก ฝันแล้วทำให้เรากระหืดกระหอบ ฝันแล้วมันไม่ดี เราตั้งสติไว้ มันก็จางไปๆ มันจางไป เราจะฝันก็ได้ไม่ฝันก็ได้ ไอ้คนที่ไม่เคยฝันก็ไม่เคยฝันเลย ไอ้คนฝันจะบอกว่าฝันแล้วผิด คนคนนี้ฝัน

ก็เหมือนในปัจจุบันนี้ ใครดูตบหูหรือนี่เป็นอาชญากรรมเลยนะ ตบหูหรือนี่โทษยิ่งกว่าฆ่าคนตายอีก เขาจับเลย อันนี้มันเป็นโลก ความเข้าใจทางวิทยาศาสตร์ เขาบอกว่าการตบหูหรือนี่ทำลายสุขภาพก็จริงอยู่ แต่ที่นี้การตบหูหรือนี่เขาก็ตบกันมา ห้ามก็ห้ามกันไป เดี่ยวนี้คนตบหูหรือนี่เขาสนใจนะ ไปไหนยิ่งกว่าอาชญากรรมอีก ฆ่าคนตายยังไม่โทษหนักเท่าตบหูหรือนี่ โอ้โฮ! สังคมตราหน้าเลยละ คนคนนี้เป็นคนไม่ดี

ก็แค่ดูตบุงหรี ดูตบุงหรีเป็นคนชั่วขนาดนั้นเขียวหรือ แต่ถ้าคนเขามีสติปัญญา เขาก็รู้ว่าการดูตบุงหรีทำให้สุขภาพไม่ดี สุขภาพของเรามันโดนบั่นทอนไป ถ้ามีสติปัญญาเขาก็เลิกของเขาไป มันก็เป็นมุมมอง แต่ไม่ใช่ แหม! จะไปจ้ำจี้เป็นความโหดร้าย

นี่ก็เหมือนกัน ใ้อที่ว่าฝันๆ จะว่าผิด มันเป็นจริงเป็นนิสย แต่ถ้าเป็นความถูกต้อง...ไม่ใช่ ความถูกต้องในการภาวนานะ แต่ถ้าเป็นการดำรงชีวิต บอกให้ชัดๆ เลยละ

“๑. การทำจิตให้ตกภวังค์แล้วหลับไปอย่างนี้เรื่อยๆ จะมีผลต่อการภาวนาหรือไม่”

ไม่ การทำให้จิตตกภวังค์แล้วหลับไปเป็นการพักผ่อนของร่างกาย ไม่มีผลกับการปฏิบัติเลย ไม่มี ที่นี้การปฏิบัติ เวลาเรานั่งสมาธิ ทุกคนเวลานั่งสมาธิ กรรมมันคลุกเคล้ากันไปหมดเลย เวลาเราจะนอนหลับพักผ่อนนะ เราอยากให้นอนหลับไวๆ เพราะเราต้องการเวลาพักผ่อนให้เต็มที่ นอนหลับให้ลึกๆ ตื่นขึ้นมาแล้วจะได้สดชื่นจะได้ทำงานได้ดี

แต่ถ้านั่งภาวนา กำหนดลมหายใจเข้านี้กพุท ลมหายใจออกนี้โก หรือกำหนดลมหายใจอย่างเดียวนั้นเป็นอานาปานสติ หรือกำหนดพุทโธๆ อย่างเดียว นั่งๆ ไปมันเบาไปๆ นิ่งไปๆ แล้วก็ลอยไปเลย อย่างนี้ผิด นิ่งๆ ไปแล้วหลับใจ นี่ตกภวังค์ ตกภวังค์ขณะนั่งภาวนา ตกภวังค์มันก็เท่ากับนั่งหลับ

มันก็เหมือนกับนอน เวลานอนเรานอนเพื่อพักผ่อนร่างกายใช่ไหม เพราะเรานอน เราตั้งใจนอนใช่ไหม งานมันเป็นปัจจุบัน มันเป็นเฉพาะหน้าว่าเราจะนอนใช่ไหม แต่เวลาเรานั่งภาวนาเราไม่ได้นอน เราต้องการให้จิตสงบ ถ้าจิตสงบแล้วถ้าตกภวังค์อย่างนี้ผิด แต่ถ้านอน เราจะนอนนะ เรากำหนดพุทโธๆ เราจะนอน แล้วตกภวังค์หลับไปเลยนี่ถูก เพราะอันนั้นเราจะนอนหลับ เราจะพักผ่อนร่างกาย

แต่ถ้าเรานั่งภาวนา เราไม่ต้องการลงภวังค์ เราต้องการเข้าสู่สมาธิ ถ้าการเข้าสู่สมาธิ พุทโธๆ จะชัดเจนมาก เป็นขณิกสมาธิ พุทโธต่อเนื่องไปเป็นอุปจารสมาธิ

พุทโธต่อเนื่องไป พุทโธจนพุทโธไม่ได้เลยมันจะเข้าสู่อัปนาสมาธิคือมันพุทโธไม่ได้ ถ้ามีสติปัญญารู้เท่าทันของมัน นั่นจะเป็นอัปนาสมาธิ แล้วมันลึกลับซึ่ง แล้วเข้าไปพักที่หนึ่ง ๓-๔ ชั่วโมง ออกมา โอโฮ! ตัวเบา โอโฮ! มีความสุขไปมากเลย นี่เป็นสัมมาสมาธิ เพราะมีสัมมาสมาธิ ยกขึ้นวิปัสสนา ถ้ายกขึ้นวิปัสสนามันก็ไปใช้ปัญญาเป็นภาวนามยปัญญา

แต่ถ้าเราไปใช้ปัญญาอบรมสมาธิ ใช้ปัญญาไตร่ตรองของเรามันเป็นปัญญาโลกๆ นี่เป็นความฝัน ความฝันกับความจริงมันคนละเรื่องกัน มันก็เหมือนกับนักกีฬา นักกีฬานะ เวลาเขาจัดนักกีฬา เวลาที่มันแข่งขันที่อ่อนด้อยกว่ากัน กับอีกทีมหนึ่ง เข้มแข็งมาก เขาเรียกว่ากระตุกคนละเบอร์ ถ้ากระตุกมันคนละเบอร์ ประสบการณ์มันคนละชั้น มันไม่มีทางหรอกที่มันจะไปแข่งขันกันได้

นี่ก็เหมือนกัน เวลาถ้าเราทำสมาธิของเรา ถ้าเราไม่มีสมาธิเลย กระตุกมันไม่มีเลย มันไม่มีประสบการณ์อะไรเลย แล้วบอกจะไปสู้กับกิเลส มันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้เลย นี่ความฝัน มโนมยิทธิก็เพื่อเจอกันไป เพื่อเจอกันไม่มีต้นไม่มีปลาย ใ่อันนี้ก็เพื่อฝันกันไป มันเป็นไปไม่ได้หรอก

แต่ที่นี้เราทำหน้าที่การงานอยู่ เราก็ทำหน้าที่การงานของเราไป เวลานอนหลับพักผ่อนก็เป็นเรื่องหนึ่ง เวลาจะภาวนานะ อย่างเช่นว่า “ทำจิตให้ตกวางค์ไป ขณะที่หลับไปเรื่อยๆ อย่างนี้มันจะมีผลกับการภาวนาไหม”

มันไม่เกี่ยวกับการภาวนา อันนั้นเราจะนอนหลับก็หลับไป เห็นไหม เรานอนหลับไป หลับแล้วตื่นขึ้นมาก็สดชื่น อันนั้นก็นอนหลับไป อันนั้นเป็นผลดี แต่เวลาจะมาภาวนา เวลาภาวนาทำอย่างนั้นไม่ได้ เวลาภาวนาต้องสติสมบูรณ์ พุทโธคำแรกๆ พุทโธชัดๆ มากเลย พอพุทโธไป พุทโธๆๆ หลับแล้ว นี่ตกวางค์ อันนี้ผิด เพราะถ้าทำอย่างนี้แล้ว พอต่อเนื่องไปแล้วมันจะเคยตัว พอเคยตัว ดินพอกหางหมู กิเลสมันจะพอกเรื่อยๆ พอพอกเรื่อยๆ นะ ตอนหลังไม่ต้องพุทโธเลย พอเริ่มนั่งนานๆ หลับแล้ว เพราะมันเคยลง ถ้ามันเคยลงวางค์นะ มันจะไปอย่างนั้นนะ นี่ขณะนั่งสมาธิ แต่หลับไม่เกี่ยว การนอนหลับนั้นดี พักไปเลย

แต่ถ้าเคยลงภวังค์แล้วนะ พอมานพุทโธๆ มันจะลงร่องนั้นนะ วิธีแก้ เราตั้งใจเลย เพราะเราเคยเป็น เราบอกว่าเราจะนั่งสมาธิโดยไม่เอาสมาธิ พุทโธไปเรื่อยๆ พุทโธทั้งวันเลย พุทโธๆๆ พอมันจะเป็นสมาธิไม่ยอมเป็น ไม่ยอมให้ตกสู่ภวังค์ไง พุทโธไปเรื่อยๆ พุทโธไปเรื่อยๆ พุทโธจนพุทโธไม่ได้ มันไม่ลงสู่ภวังค์แล้ว มันแก้ได้ เพราะเราเคยแก้ตัวเองมา เราเคยตกภวังค์มา

ตอนนั้นตกภวังค์ เข้าใจว่าภวังค์เป็นสมาธิ ยังมีทฤษฎีว่าเรานั่งสมาธิได้เก่งมากๆ จนวันหนึ่งออกจากภวังค์มา ทำไมนั่งอยู่ในร่ม ทำไมหน้าอกเปียกชื้นไปหมดเลย ฝนก็ไม่ตก แล้วนี่มันคืออะไร เอาขึ้นมาดม น้ำลาย วันนั้นถึงได้รู้ว่าตัวเองนั่งตกภวังค์ ถ้าให้คนอื่นมาบอก ต้องมีเรื่อง ไม่เชื่อ เพราะฉันนั่งสมาธิเก่ง ฉันนั่งที่หนึ่ง ๗-๘ ชั่วโมง นั่งได้สบายมาก ถือตัวถือตนว่าตนเองนี่เก่งมาก แล้วใครพูดนะ ก็ไม่มีใครเตือน เพราะไม่มีใครรู้จักเรา ก็เรื่องของเราคคนเดียว แต่วันนั้นมันเป็นเพราะคงจะมีบุญนั่งอยู่ในร่ม นั่งออกจากสมาธิมา เอ๊ะ! ทำไมหน้าอกมันมีอะไรเปียกๆ ฝนก็ไม่ตก เหงื่อ ก็ไม่มี แล้วนี่อะไร เอาขึ้นมาดม น้ำลาย มันเย็นชื้นๆ ว่านั่งหลับ

พอนั่งหลับก็เริ่มแก้ แก้อย่างที่เล่าให้ฟัง พุทโธๆๆ แก่ด้วยการผ่อนอาหาร แก่ทุกอย่าง กว่าแก้ได้ เพราะอะไร เพราะมันเป็นมานาน มันเป็นมานานด้วยความเข้าใจผิดว่าเป็นสมาธิ ด้วยความทะนงตนว่าภาวนาเก่ง ทะนงตนว่าเรานั่งก็ได้ เราทำได้ เราทำประสบความสำเร็จทุกที ทำที่ไรก็ได้ผลทุกที จนน้ำลายนั้นละมันมาเตือน มันเลยแก้ออกมา

ตอนแก้ที่ทรมาณมาก ทรมาณมาก ต้องสู้กัน นั่งแล้วไม่ต้องหวังเลยว่าจะลงภวังค์นั่งพับ! ไปได้เลย แต่เวลาแก้นะ โอ้โฮ! ทุกข์ยากมาก เราเคยทำมา เราเคยเห็นโทษเห็นภัยของมันมา เราถึงเวลาเจอคนปฏิบัติ เราถึงกันไว่ก่อน บอกไว่ก่อน แต่มันเป็นโทษเพราะว่าของมันยังไม่เกิดขึ้น เราไปบอกเขาก่อนเขาไม่เชื่อ แล้วเขาหาว่าเราไปจับผิดเขา ใครมาก็ว่าคนนั้นไม่ดี คนนั้นไม่ถูก คนนั้นไม่เป็น

เพราะเราเคยเป็นมาก่อน เราถึงสงสารคนที่จะเป็น เพราะเวลาเราแก้ทุกข์ยากมาก แล้วต้องมีความเข้มแข็งมันถึงจะแก้ออกมาได้ ถ้าคนไม่มีความเข้มแข็งมัน

ไม่แก้ออกมา หรือปล่อยเลยตามเลย พอปล่อยเลยตามเลยไปแล้วมันถึงทำภาวนา ต่อเนื่องกันไปไม่ได้ มันถึงไม่ได้ผลไง

นี่พูดถึงความฝัน ถ้ามันเป็นความฝัน ถ้ามันลงไปสู่ฝันนะ มันผิดหมดแหละ เพราะนั่นเป็นความฝัน สติ ถ้ามีสติอยู่มันหลับไม่ได้ ถ้ามีสติมีปัญหาอยู่ ปัญญามัน หมุน เวลาจักรมันหมุนยิ่งมหัศจรรย์กว่านี้อีก แล้วลงภาวนาก็ไป ภาวนาก็มันก็คือหลับ แต่ขณะที่ว่าจะนอนหลับมันคนละเรื่องกัน ขณะจะหลับ เราจะพักผ่อน เรื่องนั้นถูกต้อง แต่ภาวนาลงภาวนาก็ไม่ได้ ลงภาวนาคือมีจณา มีจณาสมาธิ มีจณาสติ เป็นมีจณา มีจณา คือ ผิด แล้วความผิดมันจะเป็นความถูกได้ไหม

“ต้นคด ปลายตรงไม่มี” เริ่มต้นต้องต้นตรง สัมมาสมาธิ สัมมาสติ ทุกอย่างสมาธิถูกต้อง ถ้าต้นตรงมันจะถูกต้องตั้งงามต่อเนื่องกันไป นี่พูดถึงว่าถ้าการตกภาวนาคือ “เราทำจิตให้ตกภาวนาคือขณะที่หลับไปเรื่อยๆ จะมีผลต่อการภาวนาหรือไม่”

ไม่มี

“ขออนุญาตให้หลวงพ่อบอกให้ชัดๆ เลยนะครับ เพราะถามมาหลายทีแล้ว”

การถามมา เพราะอย่างที่ว่าพูดเมื่อกี้ การปฏิบัตินะ เวลาปฏิบัติล้มลุกคลุกคลานกันมาทั้งหมด แล้วเวลาคนปฏิบัติ เวลาเริ่มปฏิบัติขึ้นมา เราก็มุ่งขยันมากมาขนาดนี้ แล้วพ่อกถามหลวงพ่อกไปหลวงพ่อกว่าผิดๆ หมด

เราก็มุ่งปฏิบัติมาก่อน เวลาไปถามมหาครูบาอาจารย์ ไปเจอครูบาอาจารย์ที่ไม่เป็น ท่านก็ตอบอ้อมค้อมไป เราก็มุ่งเชื่อเขาไปตามเรื่อง พอเราไปเจอครูบาอาจารย์ที่ถูกต้องนะ เราย้อนกลับมาดูอาจารย์ที่สอนๆ เรามา ผิดหมดเลย แต่เมื่อก่อนเราก็มุ่งไม่มีวุฒิภาวะจะรู้ว่าใครถูกใครผิด ทีนี้เวลาคนที่ปฏิบัติมา เราก็มุ่งรู้ว่าคนปฏิบัติใหม่เขาไม่รู้ถูกรู้ผิดหรอก

ฉะนั้น ถ้ามารวม หลวงพ่อกเหมือนกับมือคด ใครมาก็ผิดๆ อก็เลยโอ้ โอ้กันไปอย่างนี้ไง โอ้กันจนต้องถามมาหลายที

ถามมาใหม่ๆ เราก็ไม่อยากจะพูดให้มันแบบว่าสะท้อนใจกัน อะไรที่พอบอกได้ก็บอกๆ กันไป ถ้ามันเพื่อประโยชน์ไง ฉะนั้น พูดถึงว่าอันนี้เป็นความฝันนะ ถ้าทำจริงก็เป็นอย่างนี้ นี่พูดถึงเพื่อกับฝัน

ถาม : เรื่อง “อยากให้หลวงพ่อดีใจ”

หลวงตาเทศน์ว่า “ให้เราพิจารณากิเลสให้ละเอียดเพิ่มขึ้นจนกิเลสมันม้วนตัว”

ขอคำอธิบายว่า “จนกิเลสมันม้วนตัว” คืออะไร

ตอบ : กิเลสมันม้วนตัว เวลากิเลสมันม้วนตัว เวลาพิจารณาไป เวลากิเลสมันบังเงา เวลากิเลสมันอะไร มันมีทุกอย่าง ฉะนั้น เวลากิเลสมันม้วนตัว เวลากิเลสมันโดนธรรมะธรรมจักรมันหมุนเข้าไป กิเลสมันถอย พอกิเลสถอย เรานี้กว่ากิเลสมันตายนะ ไม่ใช่กิเลสมันหลบ พอกิเลสมันหลบนะ พอเราพิจารณาไป กิเลสนี้ร้ายนัก ไม่เจอมัน มันก็บอกว่า “นี่นิพพานๆ นิพพานแล้วนะ” พอไปเจอมัน มันก็ล่อมันก็หลอก โห้! เจอกิเลส

ฉะนั้น เวลาหลวงตาท่านเทศน์ของท่านนะ เพราะประสบการณ์ของท่าน ที่นี้ประสบการณ์ของท่าน อันนั้นประสบการณ์ของท่าน ท่านรู้เวลากิเลสมันม้วนตัว กิเลสมันม้วนตัว มันม้วนมาเพื่อจะทำลายความเพียรเราก็มี มันม้วนมา ม้วนตัว มันหลบขณะที่สมาธิ กำลังปัญญามันแรง มันหลบก็มี พอมันหลบนะ พอหลบไม่มีนะ ที่หลวงตาท่านพิจารณาอสุภะไง พิจารณาอสุภะจนไม่มีเลย ไม่มีเลย เป็นพระอรหันต์แล้ว ที่นี้ไม่มีเลย แล้วมันไม่มีเหตุมีผล ทำอย่างไรละ สงสัยนะ

ความสงสัย ท่านบอกปริยัติมีคุณค่าตรงนี้ พอสงสัย เพราะท่านก็เอาสุภะ คือเอาสวयเองามาแนบไว้ที่จิต ในจิตก็ไม่มีๆๆ ไม่เอา ไม่มี แนบไว้ ๓-๔ วันไง พอแนบไว้ ๓-๔ วันมันเริ่มรับรู้ไง รับรู้ หมายถึงว่า มันมีอาการรับรู้สึก ไหนว่าไม่มีไง ท่านถึงเห็นไง เวลาพิจารณาๆ พิจารณาจนไม่มีเลยๆ ไม่มีเลยท่านไม่สมุจเฉทปหาน จบครบเต็ยมันก็มา กิเลสนี้ร้ายนัก

ฉะนั้น คำว่า “ม้วนตัว” ของท่าน มันเป็นที่ว่าเวลาท่านปฏิบัติของท่าน ท่านเห็นของท่าน ท่านรู้ของท่าน ฉะนั้น เวลาหลวงปู่ฝันท่านเทศน์ ท่านก็เทศน์ “พุทธโฆผอง

ใส พุทโธสวางไสว” นี่คือสไตล์หลวงปู่ฝั้น สไตล์หลวงปู่คำดีท่านก็ไปอย่างหนึ่ง สไตล์หลวงปู่ชอบไปอย่างหนึ่ง ถ้าสไตล์หลวงตา นี่สไตล์ของท่าน นี่คือวิทยานิพนธ์ไง นี่คือประสบการณ์จริงของท่านไง เวลาท่านปะทะกับกิเลส กิเลสมันต่อสู้กับท่านอย่างไร กิเลสมันทำอะไรท่านบ้าง กิเลสมันแสดงตัวอย่างไรบ้าง แล้วท่านก็อธิบายของท่าน

ฉะนั้น เราฟังเทศน์ของครูบาอาจารย์แล้วมันก็เป็นประโยชน์กับเรา แต่เราไม่เป็น อย่างนั้นหรือ ไม่ต้องไปกลัวว่าเราจะเป็นอย่างนี้ ไม่เป็น ไม่มีทาง ถ้าเป็นแบบนี้ ไปปลุกวิทยานิพนธ์ของหลวงตามา

วิทยานิพนธ์เขาให้ลอกมาได้ ๓ บรรทัด แล้วต้องบอกว่าเอามาจากไหนด้วย ใช่ไหม วิทยานิพนธ์นั้นเขาถึงจะรับ แต่ถ้าเราไปลอกวิทยานิพนธ์ของหลวงตามาหมดเลย นั่นคือสัญญา นั่นคือจรรยาบรรณของหลวงตามา แล้วของเรากิเลสมันก็ครอบหัวใจ ฉะนั้น วิทยานิพนธ์เขาให้ลอกได้ ๓ บรรทัด แล้วต้องบอกด้วยว่าลอกมาจากใคร

ทีนี้เวลาเราพูด หลวงปู่มั่นว่าอย่างนี้ นั่นละวิทยานิพนธ์ของครูบาอาจารย์ เวลาเราจะเอาวิทยานิพนธ์ใครมา เราจะบอกว่าอันนี้ของหลวงปู่หลุย หลวงปู่หลุยท่านบอกว่าเวลาเราบ้วนเสลดไปแล้ว แล้วเราก็ไปเลียกินเสลดอยู่ เราไปเลียกินเสลดของเรา เวลาเราบ้วนเราคายเสลดไปแล้ว เราจะไปเลียมันใหม่ แล้วท่านบอกว่าอารมณ์ของเราเวลามันทุกข์ยาก เราก็สลัดมันทิ้งไปแล้ว แล้วเดี๋ยวก็ไปคิดอีก มันก็เหมือนกับเราเลียกินเสลดเรา อันนี้เป็นคำพูดของหลวงปู่หลุย นี่วิทยานิพนธ์ของท่าน เอาวิทยานิพนธ์ของใครมาใช้ เราต้องบอกด้วยว่าอันนี้เป็นของใคร

อันนี้ก็เหมือนกัน วิทยานิพนธ์ของหลวงตาก็คือเป็นของหลวงตาไง แล้วบอกว่า จะศึกษา จะให้เข้าใจ จะให้เกิดกับเรา...ไม่ใช่ จิตคนละดวง จิตนิสัยคนละดวง เวลาหลวงตาท่านชอบกินอาหารอะไรก็แล้วแต่ เราจะพยายามกินให้เหมือนหลวงตาว่าอร่อย ไม่อร่อยหรือ เราต้องกินแบบของเราถึงอร่อย

กิเลสของท่าน ธรรมะของท่านเป็นปัจจุบันของท่าน เราศึกษา เราฟังมาเป็นคุณประโยชน์มาก เป็นคุณประโยชน์ จิตใจที่สูงกว่า เราศึกษาธรรมของท่านแล้วเราพยายามปฏิบัติของเรา เดี่ยวมันจะเกิดธรรมะกับเรา ไม่ใช่ธรรมะของหลวงตา

สาธุ! ธรรมะหลวงตา เราศึกษาของหลวงตา แล้วเราพยายามปฏิบัติของเรา แล้วมันเกิดเป็นความจริงของเราขึ้นมา สาธุ! ได้มากับเชื้อไข ได้มาจากธรรมะสารตั้งต้นจากหลวงตา แล้วเราพยายามปฏิบัติของเรา ปฏิบัติของเรา จนเราทำของเรา ขึ้นมาเป็นประโยชน์กับเรา มันถึงจะเป็นประโยชน์กับเรา ไม่ใช่เราไปเอาสารตั้งต้นของหลวงตา แล้วก็ไปทำให้เหมือนหลวงตา

มันธรรมะของหลวงตา หลวงตาเป็นเศรษฐีธรรม เราจะมาพยายามปฏิบัติ เราศึกษาระบบของหลวงตานี้สุดยอดมาก ดีมาก แต่ศึกษามาแล้ว นี่สารตั้งต้น แล้วเราก็พยายามปฏิบัติ นั่งสมาธิภาวนาของเรา ฝึกหัดใช้ปัญญาของเรา

เราก็ทำอย่างนี้ เราก็อ่านหนังสือหลวงตา เราก็พยายามขึ้นไปให้หลวงตาดำขึ้นไปให้หลวงตากระต๊อบ ยิ่งกระต๊อบยิ่งสดชื่น ยิ่งกระต๊อบยิ่งผ่องใส กระต๊อบแล้วมันมีกำลังใจใจ ถ้าไม่กระต๊อบแล้วคอตก นั่งอยู่ที่เสร้านเลย มันไม่มีงานทำ พอขึ้นไปหาทำงานกระต๊อบลงมา โอ้โฮ! มันชัดๆ ทางจงกรมเดินจนปลิวเลย เพราะอะไร เพราะโดนกระต๊อบมา มันได้ประโยชน์อย่างนี้มา เราอยู่กับครูบาอาจารย์มันเป็นแบบนี้ เราเอาสารตั้งต้นนั้น แล้วเราพยายามประพฤติปฏิบัติของเรา ทำของเราขึ้นมา

จะนั้นว่า กิเลสมันม้วนตัว กิเลสมันพลิกแพลงให้เราเห็น รู้ตามความเป็นจริงของเราขึ้นมามันจะเป็นความจริง จะนั้น เวลากิเลสมันม้วนตัว ท่านเห็นเวลากิเลสมันพลิก

พลิกไปแล้วเอาไม่ทัน หายไปแล้ว ทำอย่างไรต่อ จะตามหา ไม่เจอแล้ว อ้าว! สู้กับมันใหม่ เอากับมันใหม่ อู๋ย! ร้อยแปด ที่บอกว่าซ้ำแล้วซ้ำเล่าๆ ย้ำแล้วย้ำเล่าๆ เพราะคนทำมามันรู้ คนทำมามันเห็น แล้วเราทำของเราไปเถอะ

จะนั้นถึงบอกว่า เพราะอธิบายจะให้เข้าใจ เข้าใจมันจะได้ทองม้วนอันหนึ่งไข่ใหม่ เพราะของหลวงตาเป็นกิเลสม้วนตัว เราก็ทำทองม้วนอันหนึ่ง เราได้ทองม้วนอันหนึ่งกลับกุฎิแล้ว อร่อย กินเลย แต่กินกิเลส อันนี้ในเชิงปฏิบัติใจ ในเชิงปฏิบัติก็เป็นกันแบบนี้ ทีนี้เราอธิบายให้เข้าใจ จะนั้น เราพึ่งเทศน์หลวงตาหรือถ้ามันกินใจ

เอาตรงนี้เป็นสารตั้งต้น เอาเป็นประเด็น แล้วเราใช้ปัญญาตีให้แตก พอตีแตกนี้ของเราแล้ว ปัญญาที่ว่าจับกิเลสมา กิเลสมันเป็นอย่างไร มันมันตัวอย่างไร

มันเป็นคำอุปมาอุปไมย ธรรมาธิฐาน ธรรมาธิฐานคือธรรมมันเกิดขึ้น แล้วท่านพยายามพูดออกมาให้เราเป็นรูปธรรม เป็นบุคลาธิฐานให้เราจับได้ ฉะนั้น เราก็พยายามจะสร้างให้กิเลสเราเป็นแบบนั้นมันก็ไม่ใช่ เวลาเราไปเจอ เราไปเจอของเรา อ้าว! กิเลสของเราอาจจะเป็นวัณก็ได้ กิเลสของเรามันไม่ใช่ทองม้วน อ้าว! พอเจอกิเลสก็ไม่เอาอีก บอกไม่เหมือนกัน เจอกิเลสไม่เอากิเลสนะ จะไปเอาแบบหลวงตา ไม่ใช่ซะ

ปัจจุบันของใครของมัน ปัจจุบันนะ สาธุนะ ของครูบาอาจารย์เรา สาธุ แต่ถ้าเราจะทำให้เป็นอย่างนั้น คิดว่ากิเลสมันเป็นอย่างนั้นตายตัว มันไม่ใช่ธาตุเหล็ก เหล็กเอามาหลอมอย่างไรก็เป็นเหล็ก เพราะมันเป็นธาตุ แต่กิเลสนี้เป็นนามธรรม แล้วเกี่ยวกับจิตนิสัย เกี่ยวกับตัณหา เกี่ยวกับผลกระทบ

เวลาใครติเตียนนี้กิเลสพองเลย ถ้าไม่กระทบนะ อยู่เฉยๆ มันไม่เห็นตัวมัน กิเลสเป็นนามธรรม พอกิเลสเป็นนามธรรม ถ้าเราไปรู้ไปเห็นของเรา ถ้าใครเห็นอะไรนี่ไง ผู้ที่มีองค์ความรู้ มีความจริง เวลาพูดออกมาพูดออกมาจากองค์ความรู้จริง แต่มันเป็นอย่างนั้นใหม่ เพราะท่านเปรียบเทียบออกมาเป็นธรรมาธิฐานแล้ว

นี่ไง เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ หลวงตาท่านพูดบ่อย ธรรมแท้ๆ อยู่ในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระไตรปิฎกนี้กิริยาของมัน คืออธิบายให้สังคมเข้าใจ แต่ความจริงคือใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่ความจริงก็เป็นใจของท่าน แต่ท่านเทศน์มาแล้วเราไปฟัง เราซาบซึ้งมา เราก็เอาไว้เป็นสารตั้งต้นของเรา แล้วเราก็จะหาของเราให้เจอ

ไม่ใช่ไปก็อปปื้ออย่างนี้มา ถ้าก็อปปื้ออย่างนี้มา เราจะไม่เจอกิเลสเราเลย แล้วพอเราเจอกิเลสของเรา เจอกิเลสจริงๆ ก็บอกไม่ใช่อีก ต้องเป็นทองม้วน ต้องให้

เหมือนหลงตา...อ้าว! มันคนละคน คนละคน คนละกิเลส มันไม่เหมือนกันหรอก นี่
ปัจจุบันธรรม

ฉะนั้น ของครูบาอาจารย์เราสารุ เคารพบูชา แต่ถ้าจะเอาปัจจุบัน เอาของเรา
เอง เราต้องทำของเรา ถึงจะไม่เป็นการเพ้อเจ้อเป็นการเพ้อฝัน เอวัง